

Uoči velike konferencije UN-a o klimi koja će se u prosincu održati u Francuskoj, Nacional donosi ulomke iz knjige **'Klima - 30 pitanja za razumijevanje Konferencije u Parizu'** u kojoj autori **Pascal Canfin i Peter Staime** dešifriraju geopolitičke probleme, ekonomsko i financijsko okruženje ovog summita koji će definirati svjetske klimatske politike sljedećih godina

feljton

U Parizu počinje nova bitka za budućnost Zemlje

Kad se govori o klimatskim promjenama, na pamet nam ne padaju ni Bashar al-Assad ni Boko Haram. Pa ipak, ovo djelo želimo početi s njima. Zato što se korijeni tenzija koje su dovele do građanskoga rata u Siriji i do destabilizacije sjevera Nigerije koju je prouzročila islamistička sekta dijelom nalaze u učincima klimatskih poremećaja. Kao što potvrđuje studija objavljena početkom ožujka 2015. u američkom časopisu *Proceedings of the National Academy of Sciences*, povijesna suša koja je između 2006. i 2011. pogodila Siriju otjerala je u emigraciju i bacila u bijedu više stotina tisuća ljudi, koji su zatim povećali broj stanovnika gradova i regija u kojima je napetost već postojala. Ta znanstvena studija potkrepljuje analizu ondašnjeg predstavnika ujedinjenih naroda za poljoprivredu i prehrambenu sigurnost, čije je povjerljivo priopćenje američkom veleposlaniku lani otkrio Wikileaks. očajan što ne dobiva sredstva za borbu protiv sve veće prehrambene nesigurnosti uslijed suše, Abdullah bin Yehia je još 2008. upozoravao diplomate na "potencijalnu propast koja će popratiti slabljenje poljodjelske proizvodnje ruralnih krajeva i koja će nužno voditi k političkoj nestabilnosti". Prijedimo sa Sirije na Nigeriju. Isušivanje i gotovo potpun nestanak - 80% površine u manje od četrdeset godina - jezera Čad, koje se nalazi uz granice država Čad, Niger, Nigerija i Kamerun, umnogome utječu na gospodarstvo Klimate. 30 pitanja za razumijevanje Konferencije

Ako je znanost bila jedan od zamašnjaka revolucije, danas nas poziva da se urazumimo - ili ćemo obuzdati klimatske poremećaje ili idemo ususret velikim opasnostima

u Parizu toga kraja. Smanjenje poljoprivredne produktivnosti i nestašica vode prisiljavaju seljake da migriraju prema jugu, čime se remeti odnos zemljoradnika koji uzgajaju žitarice i povrće te stočara koji vode stoku na ispašu. oni zbog pritiska na prirodne resurse postaju konkurencija, zbog čega izbijaju trzavice kojih prije nije bilo. S druge strane, sjever Nigerije, koji je iznimno siromašan, nema naftna bogatstva kakva postoje na jugu zemlje, što rezultira dubokom ogorčenošću. Stoga se težina uzroka vezanih za okoliš može procijeniti iz toga sukoba.

KLIMATSKE PROMJENE: MULTIPLIKATOR PRIJETNJI

Ni u kom slučaju ne treba misliti da su klimatski poremećaji jedini izvor tih katastrofa. Dakako da postoje politički, demografski, geopolitički i vjerski razlozi, ali ekološki se faktor najčešće ignorira ili uvelike podcjenjuje. Klimatske promjene danas djeluju kao "multiplikator prijetnji", prema službenom izrazu američkoga Ministarstva obrane.

Stoga je borba protiv klimatskih promjena civilizacijsko pitanje. u djelu Slom1 američki biolog Jared Diamond pokazuje kako se korijeni pada i smrti civilizacija često nalaze u ekološkim razlozima. Zahvaljujući prodoru određene tehnologije civilizacija se razvije i ostvari ono što nitko prije nije znao. Ali zbog te tehnologije ona pretjerano eksploatira resurs na kojem počiva (šumu, vodu, obradivu zemlju...) i prije nego što oni koji odlučuju uopće shvate da ono što im je omogućilo uspjeh sad uzrokuje njihovu propast, već je prekasno.

Nije li ono što mi danas proživljavamo u tom rangu, ne na razini jedne lokalne civilizacije, nego čitavoga planeta?

renesansa nas je, nakon srednjeg vijeka, oslobodila unaprijed određenog reda. Kao što je govorio Descartes u svojoj Raspravi o metodi, "čovjek mora biti gospodar i posjednik prirode". Ako je znanost bila jedan od zamašnjaka te revolucije, danas nas upozorava na našu vlastitu neu- mjerenu i poziva da se urazumimo: da, doista smo pre- uzeli kontrolu nad planetarnim ekosustavom, i u dobru i u zlu, i ušli u eru antropocena, gdje ljudsko biće može modificirati velike ravnoteže planeta. Poruka znanosti danas ne može biti jasnija: ili ćemo obuzdati klimatske poremećaje ili idemo ususret velikim opasnostima. uostalom, znanstvenici Međuvladina panela o promjeni klime (IPCC) baš su za to, s Alom Goreom, 2007. godine dobili Nobelovu nagradu za mir.

PRIJE I POSLIJE PARIZA

Zbog svega navedenoga nije pogrešno misliti da se o našoj sudbini dijelom odlučuje u prosincu, na 21. konferenciji ujedinjenih naroda o klimi u Parizu. Ne zato što bi taj CoP21 trebao riješiti sve probleme. Neće tu biti "međunarodno obvezujućeg sporazuma koji će spasiti svijet"! Ali uspjeh će biti i bude li postojala razlika prije i poslije Pariza. Ako se u danima nakon te velike konferencije donese dovoljno odluka, odašalje dovoljno upozorenja, u siječnju 2016. nećemo moći nastaviti "kao da ništa nije bilo". upravo je svrha ove knjige podrobnije opisati i to kakve odluke i upozorenja mogu biti, otkrivajući gospodarske, geopolitičke i financijske izazove kojima je ta konferencija o klimi obavijena.

Da bi se postigao rezultat koji bi bio na visini tog izazova, predsjednici država i vlada ne mogu se osloniti samo na pregovarače o klimi, koji često nemaju ovlaštenje za donošenje odluka koje bi omogućile da se sporazum postigne. Stoga se oni trebaju prebaciti u mod "mirovnih pregovora", odnosno često se sastajati, graditi povjerenje, razumijevanje, osjećaj zajedničkog interesa da se zajedno djeluje i ostavi trag u svom naraštaju.

Kad je u rujnu 2012. predložio da se Francuska kandidira za organizaciju toga skupa, francuski predsjednik François Hollande se - zajedno s Laurentom Fabiusom koji će predsjedavati CoP-om 21 - postavio u središte stvari. Jer države su si 2011. dale četiri godine za sastavljanje prvog univerzalnog sporazuma o klimi. A taj rok istječe 2015. godine! u tome je iznimna važnost ove konferencije, koja će uvelike odlučiti o svjetskim klimatskim politikama sljedećih godina.

Francuska u tim pregovorima ne može sve. Ne može ona uvjeriti američke republikance da ratificiraju međunarodni obvezujući ugovor. Isto kao što ne može Komunističkoj partiji Kine nametnuti povlačenje iz eksploatacije ugljena. Ali mnogo toga može. Na primjer, ako doprinosi država (koji će biti poznati u lipnju/srpnju 2015.) nisu dovoljno ambiciozni, Francuska će biti

PASCAL CANFIN, jedan od autora knjige, bivši je ministar razvoja Francuske (2012. - 2014.) i jedan je od najvažnijih stručnjaka zaduženih za pripremu Konferencije COP21 koja će se u prosincu 2015. održati u Parizu. Trenutno je zastupnik u Europskom parlamentu i glavni savjetnik o klimi u Svjetskom institutu za resurse (WRI) - na fotografiji sa suprugom ispred Elizejske palače u Parizu

FOTO: PASCAL POTIER / VISUAL PRESS AGENCY / PHOTOSHOT

FOTO: DUSKO MIRKOVIĆ / PIXSELL

Ako se nakon konferencije donese dovoljno odluka i odašalje dovoljno upozorenja, u siječnju 2016. nećemo moći nastaviti 'kao da ništa nije bilo'

zadužena za uspostavljanje dijaloga među liderima kako bi se zahtjevnost sporazuma digla na višu razinu. Francuska je ta koja, ponajprije združena s Njemačkom i ujedinjenim Kraljevstvom, može jasno i glasno reći, ako dvadeset osam zemalja iz

političkih razloga nisu u mogućnosti ponovno zapodjenući razgovor o europskoj odluci iz listopada 2014., da ona jest spremna ići dalje - naravno, ako su Sjedinjene Američke Države i Kina također spremne. Francuska kao predsjednica može raditi na tom da se iznađe put koji bi osigurao ispunjenje obećanja koje je zemljama Juga dano 2009., o transferu sto milijardi dolara 2020. godine, kako bi im se pomoglo da se protiv klimatskih poremećaja bore u svom dvorištu. Također, Francuska je ta koja mora uspostaviti skladne uvjete za dijalog predsjednika država i vlada na najvišoj razini, a sve u cilju iznalaženja načina za mobilizaciju i postizanje kompromisa koji će dovesti do sporazuma. Francuska je ta koja može dokazati, kao što to čini Njemačka, da sutrašnji prosperitet ovisi o energetskej tranziciji. Da se ovdje ne bira između blagostanja i klime, nego da je istinska borba protiv klimatskih poremećaja zaista uvjet našeg prosperiteta u 21. stoljeću.

Francuska raspolaže jedinstvenom diplomatskom mrežom - kojoj je ravna samo diplomatska mreža SAD-a - koja joj omogućava da odigra svoju ulogu predsjednice CoP-a 21 svugdje u svijetu, na svim forumima (vijeće sigurnosti, G7, G20, OECD, Europska unija, MMF, Svjetska banka itd.).

KLJUČEVI ZA RAZUMIJEVANJE COP-a 21

Mi, autori, već nekoliko godina živimo tu priču iznutra. I želja nam je što većem broju građana osigurati ključeve za razumijevanje CoP-a 21 - kako će ta konferencija funkcionirati, što se od nje može očekivati, što će je učiniti uspješnom ili neuspješnom. Jer za rješenje je potreban angažman lidera, ali i mobilizacija svih onih koji o klimatskim promjenama ne razmišljaju nužno svaki dan, ali znaju da je ono što se ondje odlučuje presudno za njihovu djecu i ovo stoljeće.

ova je konferencija zapravo nova "bitka za Pariz". Bitka dvaju svjetova. S jedne je strane svijet 600 - 1000 milijardi dolara javnih subvencija godišnje za fosilne energije, svijet milijarde dolara koju lobiji klimatskih skeptika svake godina uplate Sjedinjenim Američkim Državama. A s druge je strane svijet koji konstatira da su danas u Indiji obnovljive energije jeftinije

Ne može Francuska uvjeriti američke republikance da ratificiraju međunarodni obvezujući ugovor niti Komunističkoj partiji Kine nametnuti povlačenje iz eksploatacije ugljena

od fosilnih, da agroekologija može prehraniti svijet, a pritom štiti i okoliš, da je borba protiv poremećaja naše klime jedini način da se osiguraju mir i blagostanje sutrašnjice. Ta bitka nije ni dobivena ni izgubljena - ta se bitka odvija sada.

ČEMU NAS UČI ZNANOST?

Znanstvena je zajednica od 1988. organizirana oko Međuvladina panela o promjeni klime (IPCC) i redovito piše izvješća o klimatskom zatopljenju. Zaključci tih međunarodnih znanstvenih radova su vrlo jasni: od 1880.

- kad počinju prva očitavanja - temperatura Zemlje povišala se u prosjeku za 0,85 °C, a prvih četrnaest godina od petnaest godina 21. stoljeća najtoplije su ikad zabilježene. Iza tih se brojki kriju znatni nerazmjeri ovisno o krajevima svijeta. Zatopljenje zabilježeno u Francuskoj tijekom prošlog stoljeća blizu je 1 °C. u polarnim krajevima ono već iznosi 2 °C do 4 °C.

ZATOPLJENJE I DO 4,8 °C

Politički dužnosnici za Paris Climat 2015. raspolažu recentnim znanstvenim podacima: IPCC je 2014. objavio svoje 5. izvješće, u kojem su precizirani rizici kojima ćemo biti izloženi ako ne okrenemo taj trend. Do kraja stoljeća moramo biti spremni na dodatno zatopljenje od 0,3 °C do 4,8 °C, ovisno o različitim scenarijima što se emisija plinova tiče. No prosječno zatopljenje više od 2 °C imaće katastrofalne učinke na naš okoliš i ljudske aktivnosti: masovni gubici poljoprivrednih uroda, sve češće i intenzivnije klimatske katastrofe (cikloni, oluje, itd.), masovno izumiranje biljnih i životinjskih vrsta, podizanje razine mora... Svi nas znanstveni podaci potiču da ne premašimo ta 2 °C. Neke države traže da se ode još dalje te da se zatopljenje ograniči na 1,5 °C. Za male otočne države to je pitanje opstanka, jer nekim pacifičkim otocima, poput Tuvalua ili Kiribatija, kod zatopljenja od 2 °C izravno prijeti nestanak.

KRAJ KLIMATSKOG SKEPTICIZMA?

Kad je 2007. objavljeno 4. izvješće IPCC-a, počele su žustre rasprave, pa i unutar znanstvene zajednice: neki su znanstvenici, koje su katkad financirali lobiji fosilnih energija, odbijali dokaze i tada tvrdili da je zagrijavanje planeta povezano s prirodnim pojavama poput aktivnosti Sunca ili cikličnim evolucijama klime. Ali danas je definitivno utvrđeno da su klimatski poremećaji ljudskoga podrijetla. IPCC u svom izvješću iz 2014. precizira da je klimatsko zatopljenje "nedvojbeno" i da je "iznimno vjerojatno" da je povezano s emisijama

stakleničkih plinova antropogena podrijetla (to jest, vezano za ljudske aktivnosti). u znanstvenom jeziku "iznimno vjerojatno" znači pouzdanost od 95 do 100%. Drugim riječima, to je kao da vam 95 od 100 liječnika kojima ste se obratili dijagnosticiraju rak. Naravno, uvijek postoji mogućnost da bolujete od neke druge bolesti, i možete odlučiti vjerovati preostaloj petorici liječnika, ali uz rizik da ćete dobivati pogrešnu terapiju! Zbog tih znanstvenih potvrda u mnogim su zemljama postavke klimatskih skeptika gotovo pa nestale iz rasprave, ali to na primjer nije slučaj u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje neki televizijski kanali poput Fox Newsa i dalje iznose stavove koji niječu realnost zagrijavanja Zemlje.

NEPOZNAVANJE ZNANOSTI NIJE IZLIKA

Ako su znanstvenici jednoglasni, znači da je znanost o klimi tijekom druge polovice 20. stoljeća ostvarila značajne napretke. Efekt staklenika je poznat od konca 18. stoljeća, ali trebalo je čekati 1970-e i prve klimatske modele da bi se shvatio učinak ljudskih aktivnosti na klimu. I u tom trenutku, kad počinjemo mjeriti koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi, uviđamo da naše emisije od industrijske revolucije nadilaze ono što je ekosustav Zemlje u stanju reciklirati. u atmosferu ispuštamo više stakleničkih plinova nego što ih zahvaljujući fotosintezi upijaju oceani i biljke. Ta neravnoteža ima za posljedicu porast tih plinova u atmosferi, a oni hvataju toplinu i uzrokuju zatopljenje. Napreći klimatologije tijekom zadnjih desetljeća mnogo duguju toj značajnoj inovaciji, stvaranju IPCC-a. Naime, pregovori o klimi jedini su na svijetu koji se razvijaju na temelju znanstvenog konsenzusa u koji su upućeni oni koji donose odluke. To dakako nije dovoljno da se nužno donesu dobre odluke - to se vidi na svakoj konferenciji o klimi - ali zamislimo kako bi ti pregovori izgledali bez IPCC-a... Zadnja izvješća te institucije uostalom idu još i dalje te preciziraju gospodarske izazove vezane za klimu, ali i daju jasnije viđenje učinaka klimatskih poremećaja.

A to je dovoljno da se političare koji donose odluke suoči s njihovim odgovornostima.

TKO EMITIRA STAKLENIČKE PLINOVE?

Unatoč silnim upozorenjima na klimatske poremećaje, svjetske emisije stakleničkih plinova (SP) ne prestaju rasti. od 1900. do 2010. porasle su 30%. Što više govorimo o klimi, to je više uništavamo!

STAKLENIČKI SU PLINOVI SVEPRISUTNI U NAŠOJ SVAKODNEVICI

Glavnina tih plinova nastaje proizvodnjom naše energije, našim putovanjima, proizvodnjom naše hrane i deforestacijom. Da bi se smanjile emisije, i to na bilo kojem mjestu "bogata" svijeta, smjernice su dakle jednostavne... na papiru: odbaciti fosilne energije ako nismo u stanju pohvatati emitirani CO₂, graditi gradove u kojima će se manje putovati, promijeniti način prehrane i načine poljoprivredne proizvodnje te okončati deforestaciju. Svijet u nekim aspektima napreduje u dobrom smjeru, a u drugima je suprotno. Tako potrošnja mesa neprestano raste, dok je trend - i to je pozitivno - da se deforestacija usporava. Fosilne energije uzmiču pred obnovljivima, ali svejedno sudjeluju s 82% u svjetskom energetsom miksu, odnosno s jedva 5 posto manje nego 1971. - što je u pogledu klimatskih poremećaja daleko prespor napredak.

Naposlijetku, kad se govori o SP-ovima, obuhvaća se više plinova, među kojima je i CO₂, koji je zaslužan za 74% emisija,

Pascal Canfin • Peter Staime

KLIMA

30 pitanja za razumijevanje
Konferencije u Parizu

TIM press

KNJIGA 'Klima - 30 pitanja za razumijevanje Konferencije u Parizu', koja je u Hrvatskoj objavljena u izdanju TimPressa, nudi rješenja za razumijevanje prednosti i nedostataka takvih konferencija

ali i metan (16%) te dušikovi oksidi (8%). Zadnja dva, uglavnom poljoprivredna podrijetla, često se zaboravljaju u pregovorima, koji se obično usredotočuju na Co2. u nekim zemljama to potpuno mijenja situaciju: tako je Novi Zeland vrlo discipliniran što se tiče Co2, ali polovica njegovih emisija je od poljoprivrede, dakle metana. od 1970-ih prirodni se kapital Zemlje općenito brže uništava nego što se obnavlja. Da je Zemlja tvrtka, jednostavno bismo bili u bankrotu. No kako ne pripada nijednom dioničaru, fenomen se nastavlja, a da se u ovoj fazi zapravo ništa ne mijenja.

JEDAN AMERIKANAC 'TEŽI' DESET SENEGALACA I ČETIRI ŠVICARCA

Kina i Sjedinjene Američke Države najveći su emiteri stakleničkih plinova: samo te dvije zemlje predstavljaju oko 45% svjetskih emisija. Ali putanja im je osjetno različita: u SAD-u su danas, kao i u svim industrijaliziranim zemljama, emisije stabilne, pa čak i u laganom padu. S druge strane, kod zemalja

ubranog razvoja rastu iz godine u godinu, a potiču ih naglašen demografski i gospodarski rast. Nadalje, emisije su po Zemlji raspoređene neravnomjerno. Prva pouka glasi: što ste bogatiji, to više emitirate stakleničkih plinova. Amerikanac u prosjeku emitira 20 tona na godinu, a Senegalac ili Malijac oko 2 tone. To je sukus nepravde koju predstavljaju klimatski poremećaji, koji će prvo pogoditi one koji već jesu najsiromašniji. Zato je borba protiv ovih poremećaja istodobno i politika pravde. Druga pouka glasi: možete biti jednako bogati kao vaš susjed, a emitirati mnogo manje plinova od njega. Tako je jedan Amerikanac emitira gotovo četiri puta više nego jedan Švicarac, dok potonji raspolaže većim prihodom po glavi stanovnika. Zaključak: emisije je moguće smanjiti, a da se ne smanji blagostanje. Ali za to su potrebne primjerene urbanističke, transportne i energetske politike.

Ovdje se ne bira između blagostanja i klime, nego je to uvjet našeg prosperiteta u 21. stoljeću

REAGIRANJE

'Mišljenje Agencije dano je isključivo s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja'

Poštovani, molimo da sukladno Zakonu o medijima, objavite reagiranje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja na netočne informacije objavljene u tjedniku "Nacional" 20. listopada 2015., (str. 30, 31 i 32) u članku pod naslovom "Lex Mitsubishi: AZTN potvrdio da Carinska uprava ugrožava tržišno natjecanje". U cilju istinitog, objektivnog i profesionalnog izvještavanja javnosti, molimo da reagiranje AZTN-a objavite u cijelosti.

Članak, kao i redakcijska oprema zasnivaju se na stručnom mišljenju koje je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dala na Pravilnik o posebnom porezu na motorna vozila (Narodne novine, broj: 52/13, 90/13, 140/13,116/14, 152/14 i 31/15) temeljem podneska poduzetnika LMG Autokuce d.o.o. u kojem se navodi kako je odredba članka 5. stavka 12. Pravilnika, u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Mišljenje Agencije objavljeno je 28. Rujna 2015. na službenim mrežnim stranicama AZTN-a: <http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2015/10/034-082015-01154.pdf> Prije svega, iako to sugerira interpunkcijom i navodnim znacima, u nekim dijelovima u kojima ih prenosi u tekstu, Vaš novinar mišljenje AZTN-a ne navodi doslovno, nego tekst mišljenja nadograđuje svojim interpretacijama, čime mijenja smisao navoda, kao i smisao i izričaj mišljenja Agencije.

Na stranici 2. u zadnjem pasusu novinskog teksta navodi se kako je Agencija u svom mišljenju navela cit.: "Laičkim iščitavanjem Pravilnika stječe se dojam da Carinska uprava sebi daje za pravo zabraniti ponuđaču da na javnom natječaju ponudi nižu cijenu vozila od one koju ima u službenom katalogu i da će, ako do toga dođe, smatrati to netočnim obračunavanjem posebnog poreza. Tako na primjer, ako neki auto košta 100.000 kuna, a ponuđač takvih 100 vozila na javnom natječaju ne ponudi 10 milijuna, već na osnovi količinskog popusta formira cijenu od 9 milijuna, Carinske uprava može utvrditi da ponuđač nije točno obračunao poseban porez i odabrati skuplju ponudu u kojoj su vozila na javnom natječaju ponudena bez takvog popusta. Isto tako, u zadnjoj rečenici, akt se definira kao retroaktivan, što je

Ustavom RH zabranjeno osim u iznimnim slučajevima." Navedeni citat, Agencija nije navela ni u jednom dijelu originalnog teksta stručnog mišljenja te se kao takav ne može koristiti, a posebno ne u formi navoda. Agencija ističe kako je njezino mišljenje dano isključivo s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja te izvlačenje dijelova teksta mišljenja Agencije iz konteksta te slobodnim tumačenjem (novinara / urednika novina) osim što je neispravno i netočno, dovodi do krivog zaključka i zablude čitatelja i javnosti.

Nadalje, pogrešan je navod u novinskom tekstu kako je Agencija u svom mišljenju navela da se poseban poraz utvrđuje između ostalog na temelju cijene vozila te da Agencija smatra kako se poreznom osnovicom za utvrđivanje posebnog poreza za nova motorna vozila, smatra cijena po kojoj je automobil prodan, što posebni porez čini manjim u slučaju primjene popusta kupcu, ili većim, u slučaju izražene veće vrijednosti automobila na računu.

Naime, Agencija je u svom mišljenju između ostalog navela i odredbe Zakona o posebnom porezu na motorna vozila (Narodne novine, broj: 15/13 i 108/13; dalje: Zakon), kao propisa koji uređuje plaćanje posebnog poreza na motorna vozila, a kojim je propisano kako je porezna osnovica za utvrđivanje posebnog poreza za nova motorna vozila, prodajna cijena, odnosno tržišna cijena za rabljena motorna vozila.

Stoga je neispravan zaključak naveden u novinskom članku

iz kojeg se može netočno zaključiti kako Agencija svojim mišljenjem predlaže utvrđivanje porezne osnovice. Agencija je u svom mišljenju navela relevantne odredbe Zakona prije svega za potrebe pravne analize predmetne odredbe Pravilnika o posebnom porezu na motorna vozila (Narodne novine, broj: 52/13, 90/13, 140/13,116/14, 152/14 i 31/15; dalje: Pravilnik). Dakle, riječ je odredbama Zakona, a ne zaključcima Agencije.

Zaključno, predmetnim mišljenjem Agencija je ukazala kako je propisom, odnosno Pravilnikom, potrebno izbjegavati pojam "utvrđivanje preporučene cijene". Naime, isključivo u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja propisano je kako su teška ograničenja tržišnog natjecanja ona ograničenja kojima je cilj ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, ne dovodeći u pitanje pravo dobavljača da odredi maksimalnu prodajnu cijenu ili preporučiti prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne strane.

Upravo kako bi se u predmetnom Pravilniku izbjeglo korištenje pojma preporučenih cijena, što u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja nije poželjno, Agencija je u svom mišljenju predložila da se u slučajevima iz članka 5. stavka 12. Pravilnika, prodajna cijena poduzetnika, koja predstavlja temelj za određivanje porezne osnovice odredi na drugi način sukladno relevantnim podacima i ovlastima nadležnih poreznih i carinskih tijela koje proizlaze iz posebnih propisa poštujući pri tome načela koja proizlaze iz propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Agencija smatra da su za potrebe navedenog članka u tjedniku Nacional nadopisivanjem i interpretacijom navoda iz njezinog stručnog mišljenja, čitatelji i javnost stekli krivi dojam te Vas molimo da sukladno Zakonu o medijima, objavite reagiranje AZTN-a u cijelosti, na istom mjestu na kojem je plasiran članak (str. 30,31 i 32).

Predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja
Mladen Cerovac, mag. iur